

II. Jsou tato tvrzení pravdivá?

Francie se po roce 1948 ocitla v sovětské sféře vlivu.

ANO NE

V letech 1945 – 1953 byl prezidentem USA Harry Truman.

ANO NE

V únoru 1948 došlo v Československu k politickému převratu.

ANO NE

Polsko bylo zemí, která po roce 1948 nespádala pod sovětský vliv.

ANO NE

Josef V. Stalin zemřel v roce 1945.

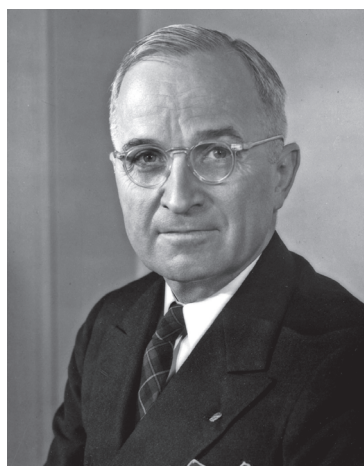
ANO NE

Německo bylo v roce 1949 rozděleno na dva státy.

ANO NE

V roce 1948 byl založen stát Izrael.

ANO NE

III. Pokuste se zamyslet nad následujícími otázkami:

- 1) Proč se hlavními mocnostmi po roce 1945 staly Spojené státy americké a Sovětský svaz?
- 2) Proč se Evropa a svět rozdělily na konci 40. let 20. století na dva nepřátelské mocenské bloky?
- 3) Jaké byly hlavní příčiny toho, že se Československo zařadilo do tzv. východního bloku?
- 4) Na základě výše uvedených poznatků se pokuste shrnout, proč byl rok 1948 jedním z milníků dějin 20. století.

PRACOVNÍ LIST PRO 2. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL A ODPOVÍDAJÍCÍ ROČNÍKY VÍCELETÝCH GYMNÁZIÍ

1. MINULOST V OBRAZECH

A) Zodpovězte následující otázky:

- 1) Co vyjadřuje tato fotografie?
- 2) Charakterizuje nějakým způsobem situaci v Evropě na konci 40. let 20. století?
- 3) Jaký dopad mělo uzavření hranic v Československu na každodenní život obyvatel?

B) Zodpovězte následující otázky:

- 1) Co vyjadřuje tato karikatura?
- 2) Jedná se o karikaturu vytvořenou propagandou Západu nebo Východu? A proč?
- 3) Z jakého důvodu se lidé na obrázku snaží dostat na druhou stranu zdi?

Tento materiál vznikl v rámci projektu „Dotkni se 20. století!“, který je financován z prostředků ESF a státního rozpočtu ČR.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

NÁRODNÍ
MUZEUM

www.nm.cz

20. dotkni se!
století!

2. PRÁCE S TEXTEM

Dne 5. března 1946 pronesl bývalý britský ministerský předseda Winston Churchill ve Fultonu ve Spojených státech amerických slavný projev, z něhož pochází následující ukázka:

„Od Štětína na Baltu až po Terst na Jadranu byla napříč celým kontinentem spuštěna železná opona. Za touto linií leží všechna hlavní města starých států střední a východní Evropy. Varšava, Berlín, Praha, Vídeň, Budapešť, Bělehrad, Bukurešť a Sofie, všechna tato proslulá města i s obyvatelstvem jejich zemí se ocitla v oblasti, kterou musím nazvat sovětskou sférou a všechna jsou vystavena nejen té či oné formě sovětského vlivu, ale i vysoké a v mnoha případech rostoucí míře ovládnutí z Moskvy.“

Otázky:

- 1) Proč bývalý britský ministerský předseda Winston Churchill hovoří v tomto projevu z roku 1946 o rozdělení Evropy „železnou oponou“?
- 2) Které státy se podle Churchilla zařadily do „sovětské sféry“?
- 3) Jak se projevoval vliv Sovětského svazu ve státech střední a východní Evropy?

3. DO NÁSLEDUJÍCÍHO TEXTU DOPLŇTE NÍŽE UVEDENÉ VÝRAZY:

Rok 1948 lze v československých dějinách považovat za přelomový. V únoru se k moci dostala ..... , která pod vlivem ..... svazu začala záhy s perzekucí svých odpůrců. Ve vykonstruovaných politických procesech bylo nevinně odsouzeno mnoho lidí k vysokým trestům vězení či dokonce smrti. Jeden z nejznámějších procesů proběhl v roce 1950 s Miladou..... . Československo ale nebylo jedinou zemí střední a východní Evropy, jež se dostala pod vliv Sovětského svazu. Mezi další země patřily například ..... a ..... . Z těchto důvodů se hovoří o tom, že se Evropa na konci 40. let 20. století rozdělila tzv. „železnou .....

Polsko

Komunistická strana Československa (KSČ)

Sovětský

opona

Maďarsko

Horáková

4. HISTORIE ZA ZDMI MUZEA UKRYTÁ...

Muzea patří mezi tzv. paměťové instituce (dále např. archivy, knihovny), které uchovávají pro budoucí generace předměty z minulosti. Mezi těmito „svědky dob minulých“ můžeme najít např. plakáty, které měly v námi sledované době za úkol propagovat tehdy vládnoucí ideologii.

Otázky:

- 1) Popište tento plakát (pozorně si všimněte detailů).
- 2) Jaké pocity ve vás plakát vyvolává?
- 3) Co jím chtěl autor sdělit?
- 4) Jaký byste dali plakátu název?

5. ROK 1948 – JEDEN Z MILNÍKŮ 20. STOLETÍ

I. V roce 1948 došlo k celé řadě významných událostí. Spojte následující události se zemí, ke které se vztahují:

Vláda Josefa V. Stalina

Prezidentství Harryho Trumana

Berlínská krize

Proces s Miladou Horákovou

Spojené státy americké

Československo

Sovětský svaz

Německo

